

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Західнодонбаський інститут

МАУП

Кафедра економіки та менеджменту

«Затверджую»
Директор

Житник Н.В.
“28” червня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
економіки та менеджменту

Протокол № 5 від 26.06.2024 р.

Завідувач кафедри *Т.І. Тищенко* Тищенко Т.І.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінанси підприємств

спеціальності: 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня бакалавр
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: Менеджмент
(назва освітньої програми)

Павлоград ЗІ МАУП 2024

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
ЗАХІДНОДОНБАСЬКИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра економіки та менеджменту

Назва дисципліни	Фінанси підприємства
Викладач (-і)	Сокиринська Ірина Геннадіївна, кандидат економічних наук, доцент
Портфоліо викладача (-ів)	https://zi-maup.com.ua/portfolio-vykladachiv-ekonomika-ta-menedzhment/
Контактний тел.	095-356-2415
E-mail:	kafedra_economics_management@ukr.net
Сторінка дисципліни на сайті	-https://zi-maup.com.ua/metodychni-materialy-sylabusy/
Консультації	Згідно з графіком консультацій викладача кафедри вівторок, 14:00-16:00 год., корпус 2, ауд. 2.17. Консультації в день проведення лекцій/лабораторних занять (за попередньою домовленістю). Можливі он-лайн консультації через Skype, Viber. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.

1.Коротка анотація до дисципліни.

Дисципліна «Фінанси підприємства» відноситься до навчальних дисциплін, вивчення яких входить до програм фахової підготовки слухачів Міжрегіональної Академії управління персоналом освітньо-кваліфікаційного рівня „бакалавр” денної та заочної форм навчання спеціальності „Менеджмент ” та спрямована на вивчення майбутніми фахівцями комплексу питань господарської та фінансової діяльності підприємства, як основної структурної ланки суспільного виробництва.

2. Мета дисципліни - вивчення сукупності фінансових відносин як специфічної форми суспільних відносин, підсистеми економічного базису, а також отримання студентами базових знань з питань теорії та практики фінансових відносин суб'єктів господарювання.

Завдання навчальної дисципліни: з'ясування сутності фінансових ресурсів підприємств, методів і джерел їх формування, організації фінансової діяльності підприємств; набуття навичок здійснення розрахунків грошових надходжень, прибутку і його розподілу, впливу оподаткування та використання прибутку; визначення потреби в обігових коштах, джерел фінансування відтворення основних виробничих фондів; володіння методами оцінки фінансового стану, фінансового планування, санації.

3.Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Таблиця 2

Компетентність	Ступінь сформованості
1	2
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері організації трудових процесів або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції	СК2. Здатність раціонально організувати діяльність персоналу раціонально з максимальним трудовим ефектом у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

Формування сукупності компетентностей спрямоване на досягнення програмних результатів навчання:

ПРН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.

ПРН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

4.Опис навчальної дисципліни

Таблиця 3

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Курс	3
Семестр	6
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120
Аудиторні	28 лекційних та 28 семінарських (практичних) годин
Модульний контроль	2 модульні контрольні роботи
Самостійна робота Індивідуальне науково-дослідне завдання	64 годин в планах семінарських занять, завданнях для самостійної роботи студентів (рік видання 2022), надається студенту заняті при ознайомленні з силабусом.
Форма семестрового контролю	іспит

5. Статус дисципліни: обов'язкова професійної підготовки.

6.Пререквізити: Базові знання з дисциплін: політична економія, теорія ймовірності та математична статистика, статистика, бухгалтерський облік, оптимізаційні методи та моделі, мікроекономіка, економіка підприємства, економетрика.

7.Технічне й програмне забезпечення /обладнання

- Програмне забезпечення для доступу для законодавчої бази на сайті: www.rada.gov.ua/laws
- програми та сервіси для перевірки оригінальності текстів (Plagiatus, Antiplagiat, Unicheck).

8. Політика курсу:

Студент дотримується правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Західнодонбаського інституту ПрАТ «ВНЗ»МАУП).

Курс передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації

викладача.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має правобути присутнім на занятті.

За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

9. Тривалість курсу: 120 годин (4 кредити ЄКТС), з них: 56 годин аудиторної роботи, 64 години – самостійної роботи, іспит

10. Форми і методи навчання. Основними видами навчальних аудиторних занять є лекції, семінарські заняття, консультації.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні *семінарських занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання.

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання. Програмою курсу передбачено посилену практичну підготовку (*зміст і критерії оцінювання див.: Робоча навчальна програма дисципліни*).

11. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7aw_VKn1OdfG88Hg8D/view).

12. Система оцінювання навчальних досягнень

Таблиця 4

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	7	7	7	7
Відвідування семінарських занять	1				
Відвідування практичних занять	1	6	6	8	8
Робота на семінарському занятті					
Робота на практичному занятті	10	6	60	8	80
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	108	-	130
Максимальна кількість балів:					238
238:100=2,36. Студент набрав X балів;					-

До відомості обліку успішності вносяться сумарні результати поточних досягнень (поточного (рубіжного (модульного)) контролю, бали, отримані студентом за усі передбачені, види навчальної діяльності) та підсумкового контролю за формулою:

$$ZO = \frac{РПД + РПК}{K}$$

ZO – загальна оцінка;

РПД - результати поточних досягнень студента
РПК - результати підсумкового контролю

K розподілу з таблиці 4

**13. Календарно-тематичний план
РОЗПОДІЛ ГОДИН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Таблиця 5

Види робіт за навчальним планом	Години
Аудиторні заняття, у т.ч.:	56
Лекції	28
Практичні заняття	28
Самостійна робота	64
Всього:	120 (4кредити)
Форма підсумкового контролю	Іспит

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 6

№ п/п	Блоки модулів і змістових модулів	Кількість годин			
		всього	в тому числі		
			лекції	прак- тичні заняття	самос- тійна робота
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
<i>Змістовий модуль 1.</i>					
Теоретичні та організаційні основи фінансів підприємств					
1.	Сутність та основи організації фінансів підприємств	10	2	2	6
2.	Організація грошових розрахунків підприємств	10	4	2	6
3.	Грошові надходження підприємств	12	2	2	8
4.	Формування і розподіл прибутку	14	4	4	6
5.	Оподаткування підприємств	14	2	2	8
<i>Змістовий модуль 2.</i>					
Сучасні аспекти функціонування фінансів підприємств					
6.	Обігові кошти	10	2	4	4
7.	Кредитування підприємств	10	2	4	4
8.	Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	10	2	2	6
9.	Фінансове планування на підприємствах	8	2	2	4
10.	Фінансова санація підприємств	10	2		8
11.	Оцінювання фінансового стану підприємств	12	4	4	4
	Всього годин	120	28	28	64

14. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Для ефективного засвоєння курсу пропонуються наступні форми самостійної роботи для студентів:

- ознайомлення з основною і додатковою літературою;
- пошук спеціальної літератури, каталогів, статистичної інформації, наукових статей;
- виконання творчого завдання з певної тематики;
- підготовка доповідей і повідомлень для семінарів;
- самостійна підготовка за окремими розділами курсу.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом

У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки.

СРС включає: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни; підготовку до практичних, семінарських, лабораторних занять; підготовку до виступу на семінарських заняттях; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; виконання індивідуальних завдань за обраною темою; написання есе за заданою проблематикою; пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за питаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю (колоквіуму); систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрового екзамену

Самостійна робота студента передбачає поглиблене розкриття теми, що виноситься на семінарське (практичне) заняття зі складанням мультимедійної презентації чи написанням наукової доповіді.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (*див.: Робоча навчальна програма дисципліни*)

Іспит (залік) може проводитися у усній формі (3 теоретичних питання та розв'язання практичного завдання) за відповідь на які максимально можливо отримати **40 балів**.

Перерахування у традиційну систему:

- 1) **40** балів – правильні та повні відповіді на всі запитання, повне розв'язання практичного завдання - «відмінно/зараховано»;
- 2) **30** балів – студент відповів на всі запитання, однак допускає певні неточності у визначеннях базових категорій, які не впливають на правильність відповіді в цілому, в практичному завданні допущені незначні помилки – «добре/зараховано»;
- 3) **20** балів - студент відповів недостатньо повно і конкретно на поставлені запитання, хоч і відобразив знання основного програмного матеріалу, а також при правильній відповіді на два з трьох поставлених питань, практичне завдання розв'язано з помилками, відсутні висновки – «задовільно/ зараховано»;
- 4) **0** балів – дає неправильні відповіді на поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати

свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання, практичне завдання не розв'язано - «незадовільно/незараховано».

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА (в балах) = результати поточної роботи для студентів денної та заочної форми навчання + результати іспиту у для студентів денної та заочної форми навчання.

16. Шкала відповідності оцінок

Таблиця 7

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Рекомендовані джерела (література):

Нормативно-правові

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV зі змінами, внесеними згідно із Законом України № 5060-VI від 05.07.2012 р. [Електронний ресурс] . – Режим доступу:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/господарський%20кодекс>.
2. Податковий Кодекс. – [Електронний ресурс] . – Режим доступу:<http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Закон України „Про цінні папери і фондовий ринок” від 23.02.06 № 3480- IV[Електронний ресурс] . – Режим доступу:<http://zakon1.rada.gov.ua>
4. Закон України “Про інвестиційну діяльність” від 18.09.91 № 1561-XII [Електронний ресурс] . – Режим доступу:<http://zakon1.rada.gov.ua>
- Закон України “Пропідприємництво”. від 26.02.1991р.– [Електронний ресурс].– Режим доступу:<http://zakon1.rada.gov.ua>
5. Закон України “Про власність”. Від 7.02..1991 р. – [Електронний ресурс] . – Режим доступу:<http://zakon1.rada.gov.ua>

Основні

6. Березін О. В., Березіна Л. М., Бутенко Н. В. Економіка підприємства: навч. посіб. - К.: Знання, 2019. - 390с.
7. Бердар М. М. Фінанси підприємств: [навч. посіб.] / М. М. Бердар. - К.: ЦУЛ, 2010. - 352 с.
8. Власова Н. О., Круглова О. А., Безгінова Л. І. Фінанси підприємств: [навч. посіб.] / Н. О., Власова, О. А. Круглова, Л. І. Безгінова - К.: ЦНЛ, 2017. - 271с.
9. Гриньова В. М., Коюда В. О. Фінанси підприємства: [навч. посіб.] / В. М. Гриньова, В. О. Коюда – Харків, ВД ІНЖЕК, 2017. – 431с.
10. Гринчуцький В. І., Карапетян Е. Т., Погріщук Б. В. Економіка підприємства: Навч. посіб. - К.: ЦНЛ, 2010. - 304с.

11. Захарченко В.І., Меркулов М. М., Ширяєва Л. В. Економіка підприємства: практикум (збірник задач і виробничих ситуацій): Навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2012. - 144с.
12. Економіка та фінанси підприємства: методика розв'язання практичних задач: навч. посіб. / [Л.О.Лігоненко, І.В.Височин, О.В.Корольова-Казанська та ін.]. –К. КНТЕУ, 2010. -336с.
13. Непочатенко О.О., Мельничук Н. Ю. Фінанси підприємств: [підручник] /О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук . - К.: ЦУЛ, 2013. - 504с.
14. Петрович Й. М. Економіка і фінанси підприємства : підручник / Й. М. Петрович, Л. М. Прокопишин-Рашкевич. – Львів : Магнолія 2006, 2014. – 406 с. – (Вища освіта в Україні).
15. Тюріна Н. М., Карвацка Н. С.Управління фінансовою санацією підприємства: [підруч.] / Н. М. Тюріна, Н. Карвацка - Л.: Новий Світ-2000, 2013. - 396с.
16. Фінансове планування і управління на підприємствах: [навч. посіб.] / Г. А. Семенов, В. З. Бугай, А. Г. Семенов та ін. - К.: ЦНЛ, 2017. - 432с.
17. Фінанси підприємств [навч. посіб.] / Ред. А.М. Поддєрьогін. - 7-вид., без змін. - К.: КНЕУ, 2008. - 552с.
18. Фінансова санація та банкрутство підприємств: [навч. посіб.] / А. М., Штангрет, В. В. Шляхетко, О. Б. Волович та ін.. - К.: Знання, 2012. - 374с.

Додаткові

19. Афанасьєв М. В., Гончаров А. Б. Економіка підприємства: навч.- метод. посіб. - Х.: ІНЖЕК, 2003. - 410с.
20. Бардиш Г. О. Проектне фінансування: Підруч. - 3-тє вид. перероб. та доп. - К.: Хай- Тек-Прес, 2008. -464с.
21. Біла О.Г. Фінансове планування і прогнозування: [навч. посіб.] /О.Г. Біла. - Львів: Компакт-ЛВ, 2005. - 312с.
22. Вовчак О.Д. Інвестування: навч. посіб./ [Вовчак О.Д.]. - Львів: "Новий Світ-2000", 2011. - 544 с.
23. Данілов О.Д., Івашина Г.М., Чумаченко О.Г. Інвестування: навчальний посібник. - К.: Видавничий дім "Ком'ютерпрес", 2008. - 364с.
24. Економіка підприємства: Навч. посібн./ Авт. А.В. Шегда, Т.М. Литвиненко, М.П. Нахаба та ін.; За ред. А.В. Шегди. - К.: Знання-Прес, 2001. - 335с.
25. Економіка підприємства/ Г.О. Швиданенко, С.Ф. Покропивний, С.М. Клименко та ін. - К.: КНЕУ, 2000. - 248 с.
26. Економіка підприємства: навч. посіб./ [Арєф'єва О. В., Сахаєв В. Г., Арєф'єв О. В. та ін.]. - К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. - 237с.
27. Кучеренко В.Р., Карпов В.А., Маркітан О.С. Бізнес-планування фірми: [навч. посіб.] / В.Р. Кучеренко, В.А. Карпов, О.С. Маркітан - К.: Знання, 2006. – 423 с.
28. Куриленко Т.П. Проектне фінансування: Підручник. - К.: Кондор, 2006.
29. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підруч./[Майорова Т.В.]. -К.: ЦУЛ, 2009.-
30. Економіка підприємства: Підручник/ Ред. Шегда А. - К.: Знання, 2016. - 614с.

Інформаційні ресурси:

1. Міністерство економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу – www.me.gov.ua
2. Міністерство фінансів [Електронний ресурс]. – Режим доступу – www.minfin.gov.ua
3. Державний комітет статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу – www.ukrstat.gov.ua
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу – www.nbuv.gov.ua

5. Державна науково-технічна бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу – www.gntb.n-t.org